

## Nr 6.

Ankom till riksdagens kansli den 15 februari 1940 kl. 12 m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med anhållan om riksdagens yttrande angående de av den internationella arbetsorganisationens konferens år 1939 vid dess tjugofemte sammanträde fattade besluten, i vad propositionen hänvisats till lagutskott.*

Genom en den 19 januari 1940 dagtecknad proposition, nr 19, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden, anhållit om riksdagens yttrande angående de i nämnda protokoll omförmälda, av den internationella arbetsorganisationens konferens år 1939 vid dess tjugofemte sammanträde fattade besluten.

De ifrågavarande besluten utgöras av förslag till fyra konventioner samt tio rekommendationer, nämligen

- 1) rekommendation (nr 57) angående yrkesutbildning;
- 2) förslag till konvention (nr 64) angående regleringen av skriftliga arbetsavtal för infödda arbetare;
- 3) rekommendation (nr 58) angående den längsta giltighetstiden av skriftliga arbetsavtal för infödda arbetare;
- 4) förslag till konvention (nr 65) angående straffpåföljder för brytande av arbetsavtal från infödda arbetares sida;
- 5) rekommendation (nr 59) angående arbetsinspektion för infödda arbetare;
- 6) rekommendation (nr 60) angående lärlingsväsen;
- 7) förslag till konvention (nr 66) angående migrerande arbetares rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor;
- 8) rekommendation (nr 61) angående migrerande arbetares rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor;
- 9) rekommendation (nr 62) angående samarbete mellan staterna beträffande migrerande arbetares rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor;
- 10) förslag till konvention (nr 67) angående reglering av arbets- och vilotider vid transport på väg;
- 11) rekommendation (nr 63) angående individuella kontrollböcker vid transport på väg;
- 12) rekommendation (nr 64) angående reglering av nattarbetet vid transport på väg;
- 13) rekommendation (nr 65) angående metoderna för reglering av arbetstiden vid transport på väg; samt
- 14) rekommendation (nr 66) angående vilotider för yrkesförare av enskilda åkdon.

Beträffande lydelsen av konventionsförslagen och rekommendationerna får utskottet hänvisa till de såsom bilagor (*Bilagor A—N*) vid propositionen förgade översättningarna till svenska språket av originaltexterna till desamma.

Propositionen har hänvisats såvitt angår rekommendationerna nr 57 angående yrkesutbildning och nr 60 angående lärlingsväsen till statsutskottet samt i övrigt till behandling av lagutskott.

Andra lagutskottet, som till behandling förehått propositionen i de delar, som hänvisats till lagutskott, kommer att därutinnan i framställningen här nedan följa den indelning av konventionsförslagen och rekommendationerna i huvudavdelningar, som tillämpats i propositionen.

Den internationella arbetsorganisationens tjugofemte sammanträde hölls i Genève under tiden 8—28 juni 1939. Antalet representerade stater utgjorde 46, av vilka 34 sänt fullständiga delegationer, d. v. s. två regeringsombud samt ett ombud från vardera av arbetsgivar- och arbetarsidorna. Sverige deltog i sammanträdet med en fullständig delegation.

I fråga om verkställighet av konferensens beslut stadgas, att varje medlem av organisationen skall vara förbunden att inom ett år från avslutandet av ett konferenssammanträde underställa därå antagna rekommendationer och konventionsförslag den eller de myndigheter, till vilkas kompetensområden respektive frågor höra, för deras omgestaltande till lag eller vidtagande av andra åtgärder. Om det till följd av exceptionella omständigheter är omöjligt att fullgöra nyss berörda förpliktelse inom ett år, skall den fullgöras snarast möjligt och under intet förhållande senare än 18 månader från sammanträdets avslutande. Därest en rekommendation ej leder till någon lagstiftningsåtgärd eller annat åtgörande för dess genomförande eller om ett konventionsförslag icke vinner vederbörande myndighets eller myndigheters bifall, skall respektive medlem av organisationen icke vara underkastad någon vidare förpliktelse med hänsyn därtill.

### 1. Reglering av anställningsavtal för infödda arbetare.

Till denna grupp höra två konventionsförslag (nr 64 och 65) samt två rekommendationer (nr 58 och 59).

Beträffande dessas behandling å arbetskonferensen får utskottet hänvisa till sid. 6—7 i propositionen.

Under den förberedande behandlingen av förslagen förklarade *delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet* i yttranden den 30 november 1938 och den 25 maj 1939, att den ville åtnöja sig med att konstatera, att vårt land icke hade några kolonier eller liknande underlydande områden med sådana arbetare, som avsåges i förslagen. I slutligt yttrande den 1 december 1939 framhöll delegationen — under åberopande av vad den tidigare anfört — att det icke borde ifrågakomma för Sverige att förverkliga de olika beslutens föreskrifter genom lagstiftning eller på annat sätt; de två konventionsförslagen borde då ej heller ratificeras.

*Föredragande departementschefen, statsrådet Möller*, har i propositionen anført, att då Sverige icke hade kolonier eller därmed jämförliga underlydande områden, anledning icke syntes föreligga för vårt land att ratificera konventionsförslagen eller vidtaga någon åtgärd med anledning av rekommendationerna.

Utskottet har intet att erinra emot vad föredragande departementschefen anført rörande nu berörda konventionsförslag och rekommendationer. *Utskottet.*

## **2. Rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor (likabehandling) för migrerande arbetare.**

I propositionen lämnas å sid. 7 en redogörelse, vartill utskottet hänvisar, för den förberedande behandlingen samt för behandlingen å arbetskonferensen av hithörande förslag till konvention (nr 66) samt till rekommendationer (nr 61 och 62).

I yttrande anförde *delegationen för det internationella socialpolitiska samarbetet* bland annat, att den ifrågavarande regleringen tydligtvis huvudsakligen vore avsedd för massomflyttningar av människor till för dem främmande omgivningar och förhållanden. Migrationen i vad Sverige beträffar hade numera en annan karaktär. Den transoceanica emigrationen härifrån hade praktiskt taget upphört, och folkutbytet mellan vårt land och andra europeiska länder vore av relativt blygsam omfattning. Det vore också väsentligen begränsat till de nordiska staterna, d. v. s. till folk, som i alldeles övervägande mån förstode varandras språk och levde under likartade förhållanden. Ehuru de föreliggande konferensbesluten rörande migrationen otvivelaktigt innehölle åtskilliga regler och principer, vilkas tillämpning skulle vara ägnad att så att säga rationalisera och humanisera migrationen, ansåg sig *delegationen* med hänsyn till det anförda icke kunna tillstyrka, att Sverige f. n. ratificerade konventionen eller vidtog några åtgärder till genomförande av rekommendationernas föreskrifter.

*Departementschefen* har i propositionen anført:

Till den ståndpunkt, åt vilken *delegationen* på sätt nyss anförts givit uttryck, ansluter jag mig. Med hänsyn härtill finner jag anledning icke föreligga för Sverige att för närvarande ratificera konventionen eller vidtaga några åtgärder med anledning av rekommendationerna.

Utskottet ansluter sig till föredragande departementschefens uppfattning, att skäl icke föreligger för Sverige att för närvarande ratificera konventionen eller vidtaga några åtgärder med anledning av rekommendationerna. *Utskottet.*

## **3. Reglering av arbets- och vilotid för yrkesförare (jämte biträden) av åkdon, använda för transport på väg.**

Till denna grupp av spörsmål höra konventionsförslaget nr 67 samt rekommendationerna nr 63—66.

Beträffande förevarande frågors förberedande behandling och behandling å konferensen samt innehållet i de i ärendet föreliggande yttrandena får utskottet hänvisa till den redogörelse, som lämnats å sid. 8—13 i propositionen.

*Departementschefen* har i propositionen anfört:

Det skulle enligt min mening ur åtskilliga synpunkter innebära ett framsteg, om svensk lagstiftning kunde anpassas till huvudsaklig överensstämmelse med de principiella bestämmelserna i det föreliggande konventionsförslaget. Härutinnan tarvas emellertid i olika hänseenden ytterligare överväganden. Med hänsyn härtill anser jag lämpligt, att slutlig ställning icke för närvarande tages till frågan om ratificering av konventionsförslaget. I anslutning härtill torde ej heller rekommendationerna för närvarande böra föranleda till någon åtgärd från de svenska statsmakternas sida.

*Utskottet.*

Utskottet ansluter sig till föredragande departementschefens uppfattning, att slutlig ställning icke för närvarande bör tagas till frågan om ratificering av konventionsförslaget samt att ej heller rekommendationerna för närvarande böra föranleda till någon åtgärd från de svenska statsmakternas sida.

Under återopande av vad i det föregående anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen i anledning av förevarande proposition, såvitt densamma hänvisats till lagutskott, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t meddela, att riksdagen för sin del ansluter sig till föredragande departementschefens i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet uttalade uppfattning

1. a) att förslaget till konvention (nr 64) angående regleringen av skriftliga arbetsavtal för infödda arbetare icke bör ratificeras;

b) att förslaget till konvention (nr 65) angående straffpåföljder för brytande av arbetsavtal från infödda arbetares sida icke bör ratificeras;

c) att skäl icke föreligger för Sverige att vidtaga någon åtgärd med anledning av rekommendationen (nr 58) angående den längsta giltighetstiden av skriftliga arbetsavtal för infödda arbetare; ävensom

d) att skäl icke föreligger för Sverige att vidtaga någon åtgärd med anledning av rekommendationen (nr 59) angående arbetsinspektion för infödda arbetare;

2. a) att förslaget till konvention (nr 66) angående migrerande arbetares rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor icke för närvarande bör ratificeras;

b) att skäl icke föreligger för Sverige att för närvarande vidtaga några åtgärder med anledning av rekommendationen (nr 61) angående migrerande arbetares rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor; ävensom

c) att skäl icke föreligger för Sverige att för närvarande vidtaga några åtgärder med anledning av rekommendationen (nr 62) angående samarbete mellan staterna beträffande migrerande arbetares rekrytering, arbetsförmedling och arbetsvillkor; samt

3. a) att förslaget till konvention (nr 67) angående reglering av arbets- och vilotider vid transport på väg icke för närvarande bör ratificeras;

b) att rekommendationen (nr 63) angående individuella kontrollböcker vid transport på väg icke för närvarande bör föranleda till någon åtgärd från svensk sida;

c) att rekommendationen (nr 64) angående reglering av nattarbetet vid transport på väg icke för närvarande bör föranleda till någon åtgärd från svensk sida;

d) att rekommendationen (nr 65) angående metoderna för reglering av arbetstiden vid transport på väg icke för närvarande bör föranleda till någon åtgärd från svensk sida; även som

e) att rekommendationen (nr 66) angående vilotider för yrkesförare av enskilda åkdon icke för närvarande bör föranleda till någon åtgärd från svensk sida.

Stockholm den 15 februari 1940.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

---

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Norman, Linder, Hagman, Olof Carlsson, Wistrand, Näslund\**, *Ekströmer* och *Holstenson*;

från andra kammaren: fröken *Hesselgren*, herrar *Hage, Olovson* i Västerås, *Pettersson* i Hällbacken, *Hallagård* och *Sandström*, fröken *Ebon Andersson* samt herr *Holm*.

\* Ej närvarande vid utlåtandets justering.